

ת"פ 28918/06/18 - רשות המיסים ירושלים-מחלקה פלילית נגד אבינוס הסעות בע"מ, מוחמד אבו קיעאן

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 28918-06-18 רשות המיסים ירושלים-מחלקה
פלילית נ' אבינוס הסעות בע"מ ואח'

בפני
בעניין: המאשימה
נגד
הנאשמים
כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי
רשות המיסים ירושלים-מחלקה פלילית
1. אבינוס הסעות בע"מ
2. מוחמד אבו קיעאן

נוכחים:
ב"כ המאשימה - מתמחה אורטל אלי
הנאשם בהעדר
ב"כ הנאשם - עו"ד שחר ששון
גזר דין

1. נאשמת 1 הורשעה, על פי הודאתה בביצוע 2 עבירות ונאשם 2 הורשע על פי הודאתו בביצוע 4 עבירות של אי הגשת דוחות מס הכנסה במועד, 2 דוחות מכח אחריותו כמנהלה של הנאשמת ו-2 דוחות אישיים בניגוד לסעיפים 216(4) ו-224א לפקודת מס הכנסה.
2. על פי עובדות כתב האישום נאשמת 1 היא חברה פרטית, נאשם 2 הוא מנהלה, הנאשמים לא הגישו לפקיד השומה במועד את הדוח על הכנסותיה של נאשמת 1 ושל נאשם 2 בשנים 2016, 2017. מחזורי העסקאות עבור השנים הרלוונטיות עמד על 2,965,736 ₪ ו-1,065,494 ₪.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בערכים המוגנים לאור היקף העבירות, לדבריה מתחם העונש ההולם לעבירה של אי הגשת דוח מס הכנסה נע ממאסר מותנה ועד 8 חודשי מאסר, מאסר מותנה, קנס הנע בין 8,500-29,200 ₪ והתחייבות כספית. המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה התומכת בטיעוניה.

ב"כ המאשימה ציינה כי מאז תחילת ההליך המשפטי הנאשם הסיר את כל המחדלים

לדברי ב"כ המאשימה אין לנאשם הרשעות קודמות בעבירות מס

עמוד 1

לאור מכלול הנתונים עתרה המאשימה להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר מותנה, קנס בסך 16,000 ₪ והתחייבות ועל הנאשמת קנס סמלי.

4. ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם נע ממאסר מותנה ועד 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. וקנס הנע בין 1,000-3,000 ₪. ב"כ הנאשם הפנה אף הוא לאסופת פסיקה מטעמו. לדבריו הנאשם נשוי ואב ל 13- קטינים, עובד כמורה ומשתכר פחות משכר המינימום. אשתו אינה עובדת והם מתקיימים מקצבת ילדים של הביטוח הלאומי. ב"כ הנאשם הגיש מכתב שכתב הנאשם וכן פניה למרכז לגביית קנסות. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם הסיר את כל המחדלים. לדבריו חלף זמן רב מביצוע העבירות ועד להגשת כתב אישום. אין לנאשם הרשעות קודמות. לאור האמור עתר להסתפק בענישה צופה פני עתיד ובקנס בסך 1,000 ₪.

5. הנאשם במכתבו (נ/4) ציין על המשבר הנפשי שפקד אותו, ועל השפעתו על מצב רוחו, על מצבו הכלכלי והמשפחתי, וכן סיפר על הטיפול הרפואי שקיבל.

דין והכרעה

עונש אחד לכל העבירות

6. הנאשם נותן את הדין בגין מספר עבירות.

בית המשפט העליון קבע כי כל דוח שלא הוגש מהווה עבירה בפני עצמה ואין מניעה לגזור ענישה במצטבר בגין כל דוח. ראו רע"פ 5953/08 עתאמלה נ' מדינת ישראל (22.10.08); רע"פ 1130/20 דוד דהן נ' מדינת ישראל (13.4.20).

7. עם זאת, מעיון בפסיקת בתי המשפט ניתן ללמוד כי במרבית המקרים, כשנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות של אי הגשת דוחות במועד, נקבע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ונגזר עונש כולל לכל העבירות. ריבוי העבירות כמו גם משך התקופה שבוצעו העבירות וסכום החוב המצטבר לרשויות המס, נלקחים בחשבון עת נשקלת חומרת הנסיבות.

ראו למשל רע"פ 4173/15 אבו הלאל ואח' נ' מדינת ישראל (29.6.15):

"במקרה שלפניי מדובר בביצוע 26 עבירות לאורך תקופה ארוכה מאוד של אי הגשת דוחות כנדרש בדין. אין חולק כי מדובר בנתונים חמורים הן מבחינת כמות העבירות והן מבחינת אורך התקופה, ועל כן אין בידי לקבל את טענות המבקשים בדבר היות העבירות מצויות במדרג הנמוך של חוק המע"מ. בנסיבות אלה, אף אם היה דבר בטענה זו של המבקשים, יש לשים דגש על חומרת הנסיבות".

ראו גם רע"פ 1688/14 כץ נ' **מדינת ישראל** (9.3.2014); רע"פ 253/19 ערן ריכטר נ' **מדינת ישראל** (20.1.2019).

המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם לכל עבירה בנפרד ועתרה לענישה אחת אשר תכלול את כלל העבירות שבכתב האישום.

8. לאור כל האמור, בהתאם להוראת סעיף 40ג(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977, בשים לב שכל העבירות בוצעו ברצף באותה תקופה, על רקע מצוקה כלכלית, יקבע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ויגזר עונש אחד כל העבירות המפורטות בכתב האישום.

מתחם העונש ההולם

9. **הערכים המוגנים** שנפגעו בעבירות שביצע הנאשם הם: שמירה על יציבות המשק והקופה הציבורית. מערכת המס מיועדת לאפשר לממשלה לפעול לקיום צרכי החינוך, הבריאות, הרווחה, הביטחון, לקידום ערכים חברתיים ראויים ועוד. פגיעה בדיווח במועד ובתשלום המס גוררת פגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח, במחסור בשירותים ציבוריים, פגיעה בערך השוויון בחלוקת נטל המס, פגיעה בסולידריות החברתית, פגיעה ביכולתה של רשות המס לקבל המידע הדרוש לה לצורך גביית מס אמת, ולבצע את מלאכת גביית המס והפיקוח על הגביה.

בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין עמד על החומרה שבעבריינות המס ועל החשיבות בענישה אשר תתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, ותעדיפם על פני נסיבות אישיות, על מנת שלא להביא לכרסום במוטיבציה של כלל משלמי המסים למלא חובתם.

ראו למשל ברע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15.4.2004):

"עבריינות המס בכללה, אינה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס...".

ראו גם רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' **מדינת ישראל** (31.12.2018):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל."

ראו גם רע"פ 5823/09 באשתי נ' מדינת ישראל (17.8.2009); רע"פ 3137/04 חג'ג' נ' מדינת ישראל (18.4.2004); רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.13); רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.14); רע"פ 3385/13 דימיטשטיין נ' מדינת ישראל (29.5.13); רע"פ 7964/13 רובינשטיין נ' מדינת ישראל (31.12.13); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל (20.11.13); רע"פ 1717/14 ליזרוביץ נ' מדינת ישראל (30.3.2014) רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל (10.07.12); רע"פ 3857/13 יצחקיאן נ' מדינת ישראל (30.07.2013) ורבים אחרים.

לעניין חומרת העבירה של אי הגשת דוחות שנתיים לרשות המסים ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 9/09 אפרים מזרחי נ' מדינת ישראל (6.1.09):

"הדוחות השנתיים שעל נישומים להגיש לרשויות המסים משיתים את הבסיס לקיומה של מערכת מס ולפעולתה התקינה. הגשתו של דו"ח מס אינה עניין טכני פעוט ערך. הדו"חות המוגשים משמשים כלי ראשון במעלה בידיה של רשות המסים במילוי חובתה לקיים הליך גבייה סדור והגון. בדרישת ההגשה אין להקל ראש, והדבר מתבטא גם בסנקציה הנלווית להפרתה".

10. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** היא משמעותית בשים לב למספר העבירות ולהיקף מחזורי העסקאות.

11. **באשר לנסיבות ביצוע העבירות** נתתי דעתי לכך שמשך שנתיים לא הוגשו דוחות שנתיים למס הכנסה, לא של נאשמת 1 ולא של נאשם 2 ומחזור העסקאות הכולל באותן שנים עמד על כ- 4 מיליון ₪.

לעניין המשמעות של מחזור העסקאות, אין לי אלא להפנות לדברי בית המשפט המחוזי בע"פ (באר שבע) 21294-07-19 דהן נ' מדינת ישראל (22.1.20):

"הגם שעקרונית אין קשר מחייב בין מחזור עסקאות לבין רווח החייב במס, הרי שהדעת נותנת שפעילות של מספר חברות, בהיקפים של עשרות מיליוני שקלים, על פני שנים, מניבה רווחים החייבים במס, ומכל מקום, לשם כך בין היתר נועדו הדוחות השנתיים, לעמוד על רווחי הנישום ועל חבותו במס. המערער, במחדליו החוזרים, לא איפשר לשלטונות לבחון את הדברים. וככלל אין זה מתקבל על הדעת להניח לטובת נישום שלא הגיש דוחות, שהוא לא הרוויח ולא היה חייב בתשלום מס."

נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום, ללא אינדיקציה לתכנון מוקדם או לכוונה לחמוק מתשלום.

12. **עיון בפסיקה הנוהגת** במקרים דומים, מעלה כי העונשים המוטלים על נאשמים נעים ממאסרים מותנים ועד למספר חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריאח וקנסות הנעים בין אלפי שקלים לעשרות אלפי שקלים. במקרים בהם סכומי המס אינם מאוד גבוהים והמחדלים הוסרו מסתפקים בתי המשפט לא אחת בענישה צופה פני עתיד, לעומת זאת, כאשר עסקינן בריבוי עבירות ובהיקף משמעותי, וכאשר המחדלים לא הוסרו, הענישה הרווחת היא מאסר בפועל, לריצוי מאחורי סורג ובריאח ובמקרים הקלים יותר, מאסר לריצוי בעבודות שירות. אך קיימים גם מקרים, בהם בתי המשפט מסתפקים בענישה צופה פני עתיד, גם מקום בו המחדל לא הוסר. ראו למשל:

- רע"פ 8824/21 א'חמד אלטורי נ' מדינת ישראל (27.12.21). המבקש הורשע בביצוע 4 עבירות של אי הגשת דוחות מס הכנסה שנתיים במועד, במסגרת 2 חברות שונות אותן ניהל. מחזור העסקאות הכולל עמד על סך של כ- 12 מיליון ₪. המחדלים לא הוסרו (הדוחות הוגשו לאחר שניתן גזר הדין בערכאה הראשונה). למבקש הרשעה קודמת בעבירות מס. בית משפט קמא גזר על המבקש 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל וענישה נלווית. ערעורו של המבקש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 4275/21 **ישראל כהן נ' מדינת ישראל** (5.7.21). המבקש הורשע בביצוע 7 עבירות של אי הגשת דוחות מס הכנסה שנתיים במועד, במסגרת 3 חברות שונות אותן ניהל. מחזור העסקאות הכולל עמד על סך העולה על 7.5 מיליון ₪. המחדלים לא הוסרו (הוגש דוחות לא מבוקרים אשר נדחו על ידי פקיד שומה). בית משפט קמא גזר על המבקש 7.5 חודשי מאסר לריצוי בפועל; קנס בסך 30,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו של המבקש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 1066/21 **עלי יגמור נ' מדינת ישראל** (10.3.21). המבקש הורשע בביצוע 6 עבירות של אי הגשת דוחות מס הכנסה שנתיים במועד, במסגרת 2 חברות שונות אותן ניהל. מחזור העסקאות הכולל עמד על סך העולה על 18.8 מיליון ₪. המחדלים לא הוסרו (הוגש דוח אחת מתוך 6 הדוחות החסרים). בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות נע בין 6-18 חודשי מאסר וענישה נלווית בית משפט קמא השית על המבקש 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל; קנס בסך 20,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו של המבקש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 1130/20 **דוד דהן נ' מדינת ישראל** (13.4.20). המבקש הורשע בביצוע 7 עבירות של אי הגשת דוחות שנתיים לרשויות מס הכנסה במועד. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7-18 חודשי מאסר בפועל, קנס שנע בין 30,000-60,000 ₪ וענישה נלווית. בית משפט קמא גזר על המבקש 11 חודשי מאסר, קנס בסך 30,000 ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתו וענישה נלווית, בית המשפט המחוזי לא מצא הצדקה להתערב בעונש למעט תיקון בתקופת המאסר שהוטל חלף הקנס והעמידו על חודשיים. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 253/19 **ערן ריכטר נ' מדינת ישראל** (20.1.2019). המבקש הורשע בביצוע 5 עבירות של אי הגשת דוחות מס הכנסה שנתיים במועד. מחזור העסקאות עמד על 3 מיליון ₪ המחדלים לא הוסרו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם לכל עבירה נע בין 2-8 חודשי מאסר וקנס בסך 6,000-15,000 ₪. עוד קבע כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות נע בין 6-15 חודשי מאסר וקנס בסך 15,000-40,000 ₪. בית משפט קמא השית על המבקש 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל; קנס בסך 25,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו של המבקש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 2933/15 **דני קלה נ' מדינת ישראל** (5.5.15). המבקש הורשע בביצוע 2 עבירות של אי הגשת דוחות מס הכנסה שנתיים במועד. מחזור העסקאות עמד על כ- 5 מיליון ₪ המחדלים הוסרו בשיהוי של 4-5 שנים, בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר ועד 8 חודשי מאסר וענישה נלווית והשית על המבקש 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; קנס בסך 25,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו של המבקש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 6095/06 **לוי נ' מדינת ישראל** (5.11.2006), המבקש הורשע בביצוע 4 עבירות של אי הגשת דוחות במועד לפי סעיפים 216(4)-ו-224 לפקודת מס הכנסה. המחדלים לא הוסרו. בית משפט קמא גזר על המבקש 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, קנס בסך 10,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו של המבקש נדחה, בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 3137/04 **חג'י נ' מדינת ישראל** (18.4.2004). המבקש הורשע בביצוע 4 עבירות של אי הגשת דו"ח

מס הכנסה שנתי (2 עבירות מכח אחריות מנהלים, ו- 2 עבירות אישיות) בתקופה של שנתיים. בית משפט קמא גזר על המבקש מאסר לתקופה של 12 חודשים, קנס בסך 10,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של המבקש וקיצר את תקופת המאסר לשבעה חודשים. בקשת רשות ערעור נדחתה.

· ע"פ (י-ם) 58456-01-19 **אופיר דוד נ' מדינת ישראל** (31.10.19). המערער הורשע על-פי הודאתו בביצוע 3 עבירות של אי הגשת דוחות מס הכנסה במועד ואחריות מנהלים לפי סעיפים 216(4) בקשר עם סעיף 222(א) וסעיף 224 א - לפקודת מס הכנסה, מחזורי העסקאות באותה תקופה הצטברו לסכום של מעל 2 מיליון ₪. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 4-12 חודשי מאסר וענישה נלווית וגזר על המערער 5 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 10,000 ₪ וענישה נלווית. הערעור נדחה.

· עפ"ג (באר שבע) 30914-04-17 **אלעוברה נ' מדינת ישראל** (8.11.17). המערער הורשע על פי הודאתו בביצוע 4 עבירות של אי הגשת דוחות במועד למס הכנסה לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה. (2 דוחות של החברה ו-2 דוחות אישיים מאותה התקופה). היקף מחזור העסקאות עמד על כ- 1,280,000 ₪. המערער לא הסיר את מרבית המחדלים. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 5-10 חודשי מאסר וענישה נלווית וגזר על המערער 5 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 20,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור באופן חלקי בכך שהורה שהמאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

· עפ"ג (באר שבע) 35972-10-14 **אסייג נ' מדינת ישראל** (16.2.15) המערער הורשע על פי הודאתו בביצוע 9 עבירות של אי הגשת דוחות במועד למס הכנסה לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה. המערער לא הסיר את מרבית המחדלים. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שנתיים לריצוי בעבודות שירות ועד למספר חודשים שאינם ניתנים לריצוי בעבודות שירות וגזר על המערער 8 חודשי מאסר, קנס בסך 15,000 ₪ וענישה נלווית. הערעור נדחה.

· ת"פ (ירושלים) 29044-05-18 **מדינת ישראל נ' שכטר** (10.5.20). הנאשם נדון בגין 3 עבירות של אי הגשת דוחות שנתיים למס הכנסה. הנאשם הסיר המחדל. לאור העובדה שמחזור העסקאות היה מאוד גבוה (מעל 44 מיליון שח) קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם נע מחודשי מאסר בודדים שניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד 8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, וגזר על הנאשם 40 ימי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 7500 ₪ וענישה נלווית.

13. באשר לגובה הקנס. עסקינן בעבירות אשר נעברו ממניע כלכלי וישנה חשיבות לענישה כלכלית מרתיעה. גובה הקנס מושפע מהיקף העבירות. עם זאת, ובהתאם להוראת סעיף 40 ח לחוק העונשין, בקביעת מתחם הקנס ההולם יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם.

14. לאור כל האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות שביצע הנאשם בנסיבות שבפני נע ממאסר מותנה ועד 9 חודשי מאסר, קנס הנע בין 6,000-25,000 ₪ וענישה נלווית.

שיקולים בגזירת עונשו של הנאשם

15. בעניינו של הנאשם אין הצדקה לחרוג לחומרה או לקולה ממתחם העונש ההולם, גם לא משיקולי שיקום.

16. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את הנתונים שלהלן:

- זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שבחר לקחת אחריות ולהודות במיוחס לו בהזדמנות ראשונה.
- זקפתי לזכותו של הנאשם את היותו נעדר הרשעות קודמות.
- זקפתי לזכותו את העובדה שפעל להסרת המחדל ולאחר הגשת כתב האישום הגיש את כל הדוחות השנתיים.
- לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם ומשפחתו, את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי הנאשם ובא כוחו. את מצבו המשפחתי, הכלכלי והרפואי -נפשי. את היותו מפרנס יחיד למשפחה הכוללת 13 קטינים כאשר הוא מתפרנס פחות משכר מינימום.
- לקחתי בחשבון את עתירתה העונשית של המאשימה שהיום עודכנה והסתפקה בעתירה למאסר מותנה לאור הסרת כל המחדלים.

עונשם של הנאשמים

17. סיכומי של דבר, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשמים את העונשים הבאים.

נאשמת 1

קנס בסך 100 ₪, אשר ישולם תוך 90 יום.

נאשם 2

א. מאסר בן 4 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום לבל יעבור הנאשם כל עבירה על פקודת מס הכנסה.

ב. קנס בסך של 7,000 שח או 15 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 14 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 1.11.22 .

ג. הנאשם יתחייב על סך של 20,000 ₪ וזאת לבל יעבור עבירות על פקודת מס הכנסה תוך 3 שנים

מהיום. במידה ולא יתחייב - יאסר למשך 20 יום. בשל העדר הנאשם מהדין ההתחייבות תיחתם
במזכירות בית המשפט תוך 30 יום מהיום.

ב"כ הנאשם יודיע לנאשם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 45 ימים מהיום

ניתן היום, כ' תמוז תשפ"ב, 19 יולי 2022, במעמד הצדדים.